

Samenwerkingsverband
Amstelland en de
Meerlanden

Jaarverslag 2023

Samen werken aan inclusief leren en ontwikkelen

Inhoud

Voorwoord	3
Over SWVAM	4
Focus 1 De leerling	6
Focus 2 Professionaliteit	8
Focus 3 Kwaliteit	10
Focus 4 Samenhang tussen onderwijs en jeugdzorg	12
Financiën	14

Voorwoord

Beste lezer,

Onze opgave als samenwerkingsverband blijft het bieden van passend onderwijs. Daarbij zijn we ons in 2023 meer gaan richten op wat nodig is voor meer inclusie. Meer inclusie realiseren we samen met onze partners. Daarom werkten we met hen aan het nog toegankelijker maken van het reguliere onderwijs. Jongeren volgen zoveel mogelijk onderwijs op hun eigen school, in hun eigen omgeving. Waar nodig zetten we extra ondersteuning in, gespecialiseerde expertise en/of zorg.

Bij meer inclusie hoort een zo laag mogelijk verzuim. In samenwerking met de gemeenten en de jeugd-gezondheidszorg zijn we gestart met een nieuwe aanpak van **langdurig verzuim**. We willen voorkomen dat jongeren de band met school en onderwijs verliezen. Op de scholen groeit het bewustzijn dat preventief werken de sleutel is.

Financieel was het een bewogen jaar. Door landelijk beleid zijn de algemene reserves afgebouwd en extra gekort. Onze kosten waren hoger, doordat op de teldatum meer leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring hadden (TLV). Door goed financieel beleid en indexering voor gestegen personeelskosten konden we toch de nodige ondersteuning mogelijk maken.

Meer TLV's betekent dat meer leerlingen speciaal onderwijs volgen. Sinds de corona-tijd zien we bij jongeren **meer psychosociale problemen**. Dit merkten we in 2023 op alle scholen. De betrokken leerlingen bleven in beeld en kregen passende steun. Dat betekende meer werk voor de zorgteams van de scholen en voor het schoolmaatschappelijk werk (SMW), dat het ook drukker had door de wachtlijsten in de jeugdzorg. Met elkaar blijven we werken aan meer inclusie. Daarom zijn we gestart met een mobiel inclusieteam. Ook hebben we een inclusie-coördinator benoemd. Voor docenten en mentoren zijn we gestart met een **professionaliseringsplan**, gericht op het versterken en bewustmaken rond inclusie.

Samenwerken met elkaar en onze partners doen we in **vertrouwen**. Alleen in onderlinge afhankelijkheid kunnen we onze ambities waarmaken. Dank voor uw bijdrage en inzet hierbij in het afgelopen jaar.

Frans Jordaan
Directeur-bestuurder SWVAM

Over SWVAM

Binnen SWVAM werken de schoolbesturen in Aalsmeer, Amstelveen, Ouder-Amstel, Uithoorn en Haarlemmermeer samen. Ons doel is het realiseren van goede ondersteuning voor leerlingen in het voortgezet onderwijs (VO).

Bestuur, toezicht en medezeggenschap

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het beleid van SWVAM. In onze Raad van Toezicht (RvT) zijn de aangesloten schoolbesturen vertegenwoordigd. Ouders en personeel hebben medezeggenschap. Zij zijn vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad (OPR).

Ondersteuning op school

Bij SWVAM horen 18 schoollocaties voor voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Met het VAVO werken we intensief samen. SWVAM werkt vanuit het schoolmodel. De nadruk ligt op ondersteuning van leerlingen en docenten in de klas. Ons ondersteuningsbudget gaat grotendeels direct naar de scholen. Daarnaast zetten we budget in binnen het VSO en het praktijkonderwijs (PrO), voor leerwegondersteuning en bovenschoolse voorzieningen.

Onze organisatie

Onze organisatie bestaat uit een Regioloket, een directeur-bestuurder, een inclusie-coördinator en twee ondersteunende medewerkers. Bij het Regioloket werken vijf orthopedagogen. Zij hebben deels ook beleidstaken. Voor de uitvoering van verschillende taken werken we samen met de zorgcoördinatoren van de scholen. In totaal heeft SWVAM voor 4,8 fte aan medewerkers in dienst. Daarnaast huren we een aantal experts in, zoals de controller en de functionaris gegevensbescherming.

Onze ambitie: inclusief leren en ontwikkelen

Ruimte en kansen voor alle jongeren om te leren, te ontwikkelen en mee te doen in de maatschappij. Dat is onze ambitie. Om dit mogelijk te maken, zorgen we voor een breed aanbod van ondersteuningsvormen. We werken vanuit het schoolmodel. Ondersteuning vindt zoveel mogelijk op school plaats, waar nodig met extra ondersteuning en (gespecialiseerde) zorg. Dat is voor ons inclusie. We werken nauw samen met gemeenten en andere maatschappelijke partijen. Onze ambitie vertalen we naar vier focusgebieden. Dit helpt ons bij het stellen van prioriteiten. We focussen op: de leerling, professionaliteit, kwaliteit en samenhang tussen onderwijs en jeugdzorg.

Kernwaarden
Verbinden Vertrouwen Verantwoorden
Verbinden
Verantwoorden Verbinden Vertrouwen
Verbinden Vertrouwen
Vertrouwen Verantwoorden Verbinden
Verantwoorden

Focus 1

De leerling

Elke leerling die extra hulp nodig heeft bij het leren, willen we passende ondersteuning bieden. De scholen betrekken ouders en leerlingen altijd bij het vormgeven van deze ondersteuning. In 2023 hebben we de volgende stappen gezet.

- We openen het **jeugd- en oudersteunpunt** Amstel & Meer www.amstelenmeer.nl. Leerlingen en ouders kunnen hier terecht met vragen over passend onderwijs. Binnen het steunpunt werken we samen met twee samenwerkingsverbanden voor primair onderwijs (PO), Amstelronde en Passend Onderwijs Haarlemmermeer.
- **Langdurig verzuim** monitoren we doorlopend. In 2023 zijn we intensiever gaan samenwerken met de gemeenten en de jeugdgezondheidszorg. Met de schoolarts (GGD) en een leerplicht-ambtenaar gingen de orthopedagogen van ons Regioloket langs op alle scholen. Samen hebben we de situatie bekeken van alle leerlingen die verzuimen. Per leerling is besproken welke middelen op dat moment passend zijn om in te zetten.
- In 2023 hebben we ons aangesloten bij het project '**WEL in ontwikkeling**'. Daarmee dragen we bij aan onderwijsaanbod voor leerplichtige jongeren die niet staan ingeschreven bij een school. Landelijk worden deze jongeren 'thuiszitters' genoemd. Deze term dekt de lading niet, vaak zitten ze niet thuis maar zijn ze aan het werk. Het gaat meestal om jongeren uit gezinnen met langdurige, complexe problemen.
- We hebben ons ingezet voor een **goede overgang van primair onderwijs (PO) naar voortgezet onderwijs (VO)**. Met samenwerkingsverband Amstelronde zijn we twee werkgroepen gestart. De eerste opbrengsten hiervan hebben we gedeeld tijdens een studiemiddag.

In de herfst waren er twee PO-VO-markten, voor ouders en voor leerkrachten van kinderen met een ondersteuningsbehoefte. Ouders en leerkrachten hebben zich hier georiënteerd op mogelijkheden voor extra ondersteuning op de VO-scholen. De markten zijn goed bezocht en positief gewaardeerd.

- Op de scholen die zijn aangesloten bij SWVAM, hebben we verder gebouwd aan **expertise rond hoogbegaafdheid**. We hebben besloten door te gaan met het netwerk Hoogbegaafdheid (HB).
- Met de betrokken gemeenten zijn we in gesprek geweest over **passend onderwijs voor nieuwkomers**. Ons werkgebied is een internationale regio en het aantal kinderen dat thuis een andere taal spreekt (NT2), is in 2023 gegroeid.

Goed zicht op langdurig verzuim

“Het doel van de nieuwe gespreksrondes die we startten in 2023, is om kinderen die langdurig verzuimen beter te helpen. De aanpak van langdurig verzuim is een continu proces. Samen met de GGD en de gemeenten willen we deze leerlingen goed in beeld houden. Dat is nodig om ondersteuning, zorg en hulp steeds te laten aansluiten bij wat kinderen nodig hebben. De gesprekken maken de impact helder van de wachtlijsten in de jeugdhulp en het speciaal onderwijs. Ze dragen eraan bij dat ons beleid en ons aanbod actueel en passend is.”

Frans Jordaan, directeur-bestuurder SWVAM

Focus 2

Professionaliteit

Meer inclusie staat centraal in dit focusgebied. SWVAM maakt professionalisering mogelijk van onder anderen mentoren en docenten. We helpen hen om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte zoveel mogelijk in de klas passend onderwijs te bieden. Dit zijn de opbrengsten in 2023.

- We maakten mogelijk dat de ondersteuningscoördinatoren van de scholen konden **leren van elkaar en van experts**. Zij ontmoetten elkaar in een eigen netwerk.
- Professionalisering was een terugkerend thema op de agenda's van de verschillende netwerken, onder andere bij het netwerk van de directeuren. Ook in extern netwerkoverleg zetten we professionaliteit en inclusie op de agenda.
- We inventariseerden de **professionaliseringsbehoefte** bij mentoren en docenten. Dit is gericht op versterking en bewustmaking van inclusie. Een aantal mentoren en docenten bouwt zelf mee aan verdere scholingsactiviteiten.
- Binnen de scholen hebben we professionalisering ingezet om nog betere verzuimgesprekken te voeren met leerlingen. Contact tussen de jongere en school is belangrijk, juist wanneer er sprake is van ziekte en/of problemen thuis.
- Over **inclusie en kansgelijkheid** organiseerden we diverse expertbijeenkomsten.

- We stelden een concept-inclusieplan op en startten een inclusiedialoog met de scholen. Belangrijkste doel van het plan is om leerlingen de nodige ondersteuning zo veel mogelijk op hun eigen school te bieden. Waar nodig zetten we daarvoor gespecialiseerde expertise in.
- In november benoemden we een **inclusiecoördinator**. Zij richt zich vooral op verdere professionalisering binnen de scholen.
- We zijn gestart met een mobiel inclusieteam. Deze medewerkers denken op school mee en geven ondersteuning bij initiatieven voor meer inclusie.

Focus 3

Kwaliteit

We verantwoorden elk jaar hoe we onze middelen inzetten en wat de opbrengsten zijn. In 2023 hebben we op de volgende manieren de kwaliteit van ons werk versterkt.

- In 2023 hielden we voor het eerst **één kwaliteitsgesprek**, in plaats van een voor- en een najaarsgesprek op de scholen. Zo verminderen we de overlegdrukte. De gesprekken horen bij onze kwaliteitscyclus.
- De scholen hebben hun ondersteuningsmiddelen grotendeels besteed aan inzet van medewerkers binnen de zorgstructuur op school. Zo maken de scholen **extra ondersteuning** mogelijk voor leerlingen die dit nodig hebben.
- De directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht volgden twee scholingsbijeenkomsten om te oriënteren op meer onafhankelijk intern toezicht.
- We lieten bureau KBA een rapport maken over hoe effectief we werken. De conclusie is dat de huidige verdeelsleutel voor onze middelen kan blijven zoals deze is.
- **Het KBA-rapport** leverde een aantal adviezen op. Geadviseerd werd om de communicatie over de verdeelsleutel aan te scherpen, de huidige ondersteuning van scholen te versterken door zelf vaker de expertrol in te vullen. We hebben mede op grond hiervan een **orthopedagogisch schoolpsycholoog** aangesteld. Hierdoor kunnen we meer individuele leerlingen op de scholen helpen zonder (duurdere) externe hulp in te huren.

Digitaal dashboard ondersteunt kwaliteitsgesprekken op de scholen

We namen in 2023 het volledig ingerichte dashboard van Perspectief op School (POS) in gebruik. Hiermee verzamelen we data en benoemen we doelen en indicatoren. Het dashboard laat onder meer leerlingaantallen zien, verzuimcijfers en verwijzingspercentages. Deze data geven inzicht en overzicht bij de ondersteuning van leerlingen. Hierdoor kunnen we beter geïnformeerde gesprekken voeren met de scholen en scherpere beleidskeuzes maken.

FOCUS 4

Samenhang tussen onderwijs en jeugdzorg

Een goede samenhang tussen onderwijs en jeugdzorg is belangrijk. Het helpt kinderen die deze zorg nodig hebben om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Gemeenten maken de jeugdzorg mogelijk. Daarom werken we samen met de gemeenten in onze regio. In 2023 intensiverden we deze samenwerking.

- Samen met de gemeente Haarlemmermeer en het samenwerkingsverband PO hebben we de kadernotitie **'Aansluiting onderwijs-jeugdzorg'** opgesteld. Doel is om elk kind goede kansen te bieden op onderwijs en ontwikkeling. Bij de notitie hoort een actieplan voor komend jaar. Ook de kinderopvang en het MBO zijn betrokken. Wanneer jongeren een onderwijszorgarrangement nodig hebben, zetten we ons samen hiervoor in. Een voorbeeld van zo'n arrangement is Digibende.

Samenwerking binnen Digibende voorkomt langdurig verzuim

Binnen het programma Digibende werkt SWVAM samen met de gemeente Amstelveen en het samenwerkingsverband Amstelronde (PO). Ook een aantal leerlingen uit de gemeente Haarlemmermeer maakt gebruik van dit onderwijszorgarrangement. Het is bedoeld voor leerlingen die dreigen langdurig te gaan verzuimen. Digibende daagt jongeren uit om hun talent te gebruiken op digitaal gebied. Het is een maatwerkprogramma. Deelnemers kunnen onder meer leren programmeren of games ontwikkelen. Er is ook ruimte voor sport en beweging. Digibende bereikt onder anderen hoogbegaafde leerlingen die te maken hebben met een autismespectrumstoornis of AD(H)D.

- We namen deel aan dialoogsessies en andere bijeenkomsten van de gemeenten. Doel hiervan was een **goede afstemming** tussen passend onderwijs (SWVAM) en het sociaal domein (de gemeenten). Onder dat sociaal domein valt de ondersteuning van burgers op het vlak van bijvoorbeeld jeugd, onderwijs en inburgering.
- In Amstelland werkten we aan een **betere aansluiting** van de Regionale Educatieve Agenda (REA) op ontwikkelingen in de maatschappij.
- We voegden overlegmomenten samen om **efficiënter** te werken. Hierdoor konden we de regionale stuurgroep 'aansluiting onderwijszorg' opheffen.
- De werkagenda **'langdurig verzuim en thuiszitten'** hebben we bestuurlijk geëvalueerd. Elke drie maanden peilden we hoe het staat met de leerlingen die langdurig verzuimen, zodat we kunnen bieden wat op dat moment nodig is. Daarbij werkten we samen met de gemeente en de GGD.

Uitgelegd: het verband tussen wachtlijsten, lerarentekort en passend onderwijs

In 2023 zagen we meer leerlingen naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) gaan. Wachtlijsten in de jeugdhulp dragen bij aan deze toename. Als de jeugdhulp niet snel aan de slag kan met problemen in het gezin, lukt het de jongere niet altijd om te blijven functioneren op school. Dat maakt het voor de school moeilijker om de leerling passend onderwijs te bieden. Een tekort aan leraren kan de situatie verder onder druk zetten. SWVAM zet in het overleg met de gemeenten de wachtlijstproblematiek op de agenda én de gevolgen hiervan voor kinderen en jongeren.

Financiën

Het overgrote deel van de middelen hebben we ingezet op focusgebied 1, de leerling. Dat willen we komende jaren blijven doen. Door de landelijke overheid zijn we in 2023 gekort op onze reserves, net als veel andere samenwerkingsverbanden. De korting bedroeg ruim twee ton. Het is een goed uitgangspunt om geld zo direct mogelijk in te zetten voor passend onderwijs. Maar reserves blijven nodig. Hierdoor kunnen we snel inspelen op veranderingen van buitenaf. Bijvoorbeeld als het aantal nieuwkomers plotseling toeneemt. Daarom kijken wij anders naar het tempo van de inzet van deze middelen dan de landelijke overheid. Als we incidentele middelen verspreid over langere tijd inzetten, kunnen we beter sturen. Dat leidt tot meer doelmatigheid.

Al een aantal jaar bouwden we onze financiële reserve af. In 2023 hebben we het geld dat hierdoor beschikbaar kwam, ingezet voor acht pilots op het gebied van inclusie. Die dragen bij aan een sterkere basisondersteuning. Met het budget voor de pilots en proeftuinen konden scholen andere manieren van werken uitproberen. De kennis die dit opleverde, kan toegepast worden op alle scholen. Zo stimuleren we het lerend vermogen binnen het samenwerkingsverband.

Gaaf voor de Start

Geen harde overstap, maar een geleidelijke overgang van primair naar voortgezet onderwijs. Dat was het doel van de pilot 'Gaaf voor de Start'. Het project richtte zich op (hoog)begaafde kinderen. Van mei tot de zomervakantie volgden zij een dagdeel per week lessen op de middelbare school waar ze waren toegelaten. Aan het begin van de brugklas ging het project door. Leerlingen wisselden ervaringen uit en werkten aan vaardigheden die ze nodig hebben op de middelbare school, zoals plannen. De pilot was succesvol en een groot deel van de havo- en vwo-scholen heeft de manier van werken opgepakt.

Plustraject

Op het Amstelveen College draaide een andere pilot, het Plustraject. Hiermee zetten we expertise vanuit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) in binnen het regulier onderwijs. Gesprekken tussen de docenten van het Amstelveen College en de VSO-experts leverden veel op, zoals kennis over gedrag en mogelijke oorzaken van gedrag. De evaluatie van deze pilot was positief.

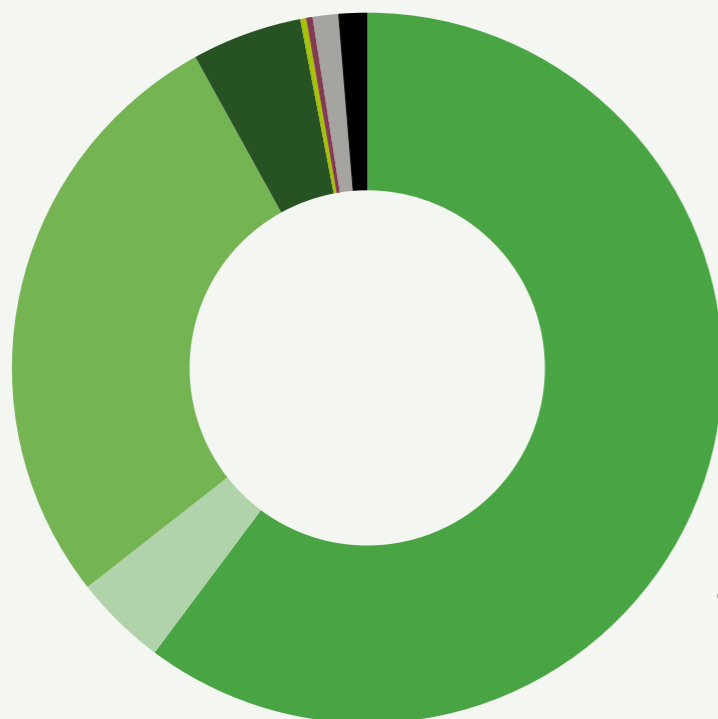

Uitgaven

1 De leerling

Leren binnen de basisondersteuning (1a)	€ 17.407.778	4 Samenhang onderwijs en jeugdzorg	€ 8.1855
Leren met extra ondersteuning (1b)	€ 1.217.300	5 Interne organisatie	
Leren met gespecialiseerde ondersteuning (1c)	€ 7.961.742	5a Regioloket	€ 334.999
2 Professionaliteit	€ 1.449.956	5b Bestuur, toezicht en organisatie	€ 376.844
3 Kwaliteit	€ 80.044		

Totale uitgaven in 2023
€ 28.910.518

Meerjarenbegroting

Onze meerjarenbegroting is gebaseerd op ons ondersteuningsplan 2022-2026. De verschillende focusgebieden uit het plan komen in de begroting terug. Het volledige jaarverslag vindt u op www.swvam.nl.

	2024	2025	2026	2027
Baten				
Rijksbijdragen	27.570.866	26.898.211	26.629.469	26.363.926
Overige overheidsbijdragen	0	0	0	0
Overige baten	1.013.605	1.013.605	812.683	812.683
Totale baten	28.584.471	27.911.816	27.442.152	27.176.609
Lasten				
1 De leerling				
1a Leren binnen de basisondersteuning				
1a.1 Basisondersteuning	4.548.679	3.729.260	3.636.268	3.545.313
1a.2 Ondersteuning VMBO	9.813.374	9.577.369	9.483.080	9.389.913
1a.3 Ondersteuning praktijkonderwijs	1.981.749	1.964.466	1.947.184	1.929.901
1a.4 Ondersteuning VO+	560.000	560.000	560.000	560.000
1b Leren met extra ondersteuning	1.277.454	1.277.454	1.076.532	1.076.532
1c Leren met gespecialiseerde ondersteuning	8.963.685	8.892.402	8.821.119	8.749.837
2 Professionaliteit	1.300.000	850.000	850.000	850.000
3 Kwaliteit	79.500	79.500	79.500	79.500
4 Samenhang onderwijs en jeugdzorg	113.743	113.743	113.743	113.743
5 Interne organisatie				
5a Regioloket	494.857	494.857	494.857	494.857
5b Bestuur, toezicht en organisatie	416.308	396.308	396.308	396.308
Totale lasten	29.549.348	27.935.359	27.458.590	27.185.903
Resultaat	-964.877	-23.543	-16.438	-9.294

Samenwerkingsverband
Amstelland en de
Meerlanden

Stichting VO Samenwerkingsverband Amstelland en de Meerlanden (SWVAM)

T 0297-799 863

E swvam2709@swvam.nl

W www.swvam.nl